

Politisk drejebog for budget 2011-2014

Økonomisk Forvaltning
April 2010

Byrådet har besluttet at prioriteringsseminaret skal være den 2-3. september 2010 i stedet for den 30. september 2010. Den 2-3. september er de oprindelige datoer jf. politisk mødeplan for 2010

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	4
2. Overordnede rammer for budgetproceduren	5
2.1 Økonomisk politik i valgperioden	5
2.1.1 Mål for kommuneskattens størrelse	5
2.1.2 Mål for udvikling i langfristet gæld	5
2.1.3 Mål for skattefinansieret investeringsniveau	5
2.1.4 Mål for skattefinansieret driftsoverskud	6
2.1.5 Mål for konsolidering	6
2.1.6 Mål for økonomisk råderum	7
2.1.7 Mål for udmøntning af effektiviseringer	7
2.1.8 Mål for økonomistyringen	7
2.1.9 Mål for tildelingsmodeller	7
2.2 Budgetstrategi	8
2.2.1 Dokumentation	8
2.2.2 Styring på flere områder	9
2.3 Dialogbaseret aftalestyring	9
2.4 Tidsplan for budgetprocessen	11
3. Budgetrammen	12
3.1 Rammestyling	12
3.1.1 Budgetstyring af anlæg	13
3.2 Ændringer i rammen i løbet af budgetprocessen	13
3.2.1 Foreløbig budgetramme pr. udvalg	13
3.2.2 Endelig budgetramme pr. udvalg	14
3.3 Ændringer i budgetrammen – katalog med budgetalternativer	14
4. Nøgledatoer	15
4.1 Udmelding af foreløbig budgetramme den 21. april 2010	15
4.2 Minibudgetseminar den 24. juni 2010	15
4.3 Udmelding af endelig budgetramme den 18. august 2010	16
4.3.1 Godkendelse af ændringer til budgetrammen	16
4.3.2 Udmelding af endelig budgetramme	16
4.4 Udvalgenes prioritering indenfor egen ramme – uge 36	16
4.4.1 Høring	16
4.5 Første behandling af budget 2011-2014	17
4.6 Prioriteringsseminar den 30. september 2010	17
5. Budgetopfølgning/orientering	18
5.1 Screening af budgetforudsætninger	18
5.2 Tema budgetopfølgning	18
5.2.1 Indenrigs- og Sundhedsministeriets udmeldinger om budgetopfølgning	18
5.3 Politisk budgetopfølgning	19
5.4 Månedlig budgetorientering	19

5.5 Tidsplan for budgetopfølgning/orientering	20
5.6 Budgetafvigelser	20
6. Bevillinger	22
6.1 Bevillingsniveau	22
6.1.1 Driftsbevilling	22
6.1.2 Anlægsbevillinger og rådighedsbeløb	23
6.1.3 Indtægtsdækket virksomhed	23
6.1.4 Finansielle bevillinger	23
6.2 Overførsel af bevillinger mellem budgetår	24
7 Primære kommunale indtægtskilder	25

1. Indledning

Vesthimmerlands Kommune ønsker en offensiv økonomistyring. Budgetkulturen skal være, at budgetoverholdelse er en selvfølge. Byrådet vil som udgangspunkt ikke give kassefinansierede tillægsbevillinger og eventuelt merforbrug skal dækkes indenfor udvalgets egen ramme – om nødvendigt fragå næste års budgetramme. Et overskud vil på samme måde kunne overføres til næste års budgetramme. Udvalgene skal rammestyres.

Offensiv økonomistyring betyder mere fokus på overslagsårene. Der skal være langsigtet planlægning. De økonomiske udfordringer Vesthimmerlands Kommune står overfor skal Byrådet selv finde løsningerne på. Der kan ikke forventes hjælp udefra. I overslagsårene er der måske indregnet en for optimistisk finansiering:

- 2011: 20 mio. kr. i tilskud til vanskeligt stillede kommuner. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har bedt Vesthimmerlands Kommune om at nedjustere til 5 mio. kr. i forbindelse med genopretningsplanen.
- 2012: Dels de ovenstående 20 mio. kr. samt 30 mio. kr. i øget tilskud vedr. revidering af udligningssystemet. KL anbefaler, at der ikke indregnes ekstra tilskud vedr. revidering af udligningssystemet.

Vesthimmerlands Kommune arbejder med offensiv styring af alle budgetområder. Det sker bl.a. ved, at fokus på pris og mængder i budget og forbrug skal fortsætte. Allerede i 2010 er der øget fokus på løbende budgetopfølgning.

Oplæg, udkast mv. har været behandlet i Økonomiudvalget to gange samt på temaseminar for hele byrådet én gang.

2. Overordnede rammer for budgetproceduren

De overordnede rammer for budget 2011-2014 er snærende. Der er/har været en økonomiske krise i samfundet, og der er en politisk udmelding fra Regeringen om maksimalt 0-vækst i kommunernes budgetter til budget 2011.

2.1 Økonomisk politik i valgperioden

Byrådet vil i de kommende år styre udviklingen efter nedenstående økonomiske politik. Målene er pejlemærker, som blandt andet skal sikre en tilstrækkelig konsolidering. Byrådet fastlægger med godkendelsen af denne drejebog følgende overordnede økonomiske målsætninger gældende for byrådets valgperiode 2010-2013.

2.1.1 Mål for kommuneskattens størrelse

Byrådet fastlægger kommunens skatter ud fra kommunens økonomiske udvikling. Det er først realistisk at nedsætte kommuneskatten, når kommunens økonomi er på et sundt og stabilt niveau. Byrådet forventer ikke, at kommuneskatten kan nedsættes i indeværende valgperiode. Skatteprocent, grundskyldspromille og dækningsafgift forudsættes derfor på et uændret niveau.

	2011	2012	2013
Kommuneskat	27,2 %	27,2 %	27,2 %
Kirkeskat	1,18 %	1,18 %	1,18 %
Grundskyld Landbrug mv.	12,30 ‰	12,30 ‰	12,30 ‰
Grundskyld øvrige ejendomme	22,82 ‰	22,82 ‰	22,82 ‰
Dækningsafgift af grundværdi	0,00 ‰	0,00 ‰	0,00 ‰
Dækningsafgift af forskelsværdi	0,00 ‰	0,00 ‰	0,00 ‰

2.1.2 Mål for udvikling i langfristet gæld

Byrådet tilkendegiver, at den langfristede gæld **ikke bør stige** i valgperioden. Det betyder, at der ikke optages flere lån, end der afdrages. På længere sigt er det ønskeligt at den langfristede gæld falder.

Målsætningen kan fraviges, hvis der gennemføres investeringer, der vil medføre en netto driftsbesparselse, eller hvis investeringen er nødvendig i forhold til demografisk udvikling.

2.1.3 Mål for skattefinansieret investeringsniveau

I budget 2010 er der for overslagsårene 2011-2013 alene afsat anlægsmidler til asfalt og indvendig/udvendig vedligeholdelse i størrelsesordenen 16 mio. kr. Der er heller ikke i overslagsårene medregnet midler fra kvalitetsfonden.

Det forventes, at midlerne for kvalitetsfonden for 2011 vil udgøre 13,9 mio. kr. Tilsvarende forventes det, at der bliver mulighed for at lånefinansiere egenfi-

nansieringen på 50 %, som er nødvendig for at bruge midler fra kvalitetsfonden.

Oversigt over muligt anlægsbudget

(beløb i mio. kr.)	2011	2012	2013
Forventet tilskud fra kvalitetsfonden	13,9	13,9	13,9
Forventet låneoptagelse til egenfinansiering	13,9	13,9	13,9
Anlægsinvestering på kvalitetsfondsområdet	27,8	27,8	27,8
Mulig låneoptagelse ud fra målsætning (afsnit 2.1.2) se note 1	10,7	10,7	10,7
Mulig anlægsinvestering (udover det allerede indregnede)	38,5	38,5	38,5
Anlæg allerede indregnet i budgettet	16,0	16,0	16,0
TOTALT ANLÆGSBUDGET	54,5	54,5	54,5

Note 1:

Da der i 2011 er budgetteret med afdrag med 24,6 mio. kr., vil der være mulighed for at optage yderligere lån på 10,7 mio. kr. (24,6 – 13,9) og stadig overholde målsætningen om, at den langfristede gæld ikke må stige (afsnit 2.1.2). Det fordrer dog, at der i kommuneaftalen for 2011 bliver stillet lånepuljer til rådighed og at Vesthimmerlands Kommune får andel heri (i 2010 har der været lånepuljer til kvalitetsfondsområdet, en ordinær lånepulje, en folkeskolepulje samt en bloktilskudsfordelt pulje).

Anlægsinvesteringerne vil primært blive tilvejebragt via midler fra kvalitetsfonden og fra lån. Det forventes ikke, at der vil være råderum til hel eller delvis finansiering af anlægsinvesteringer via overskud på den skattefinansierede drift i valgperioden. Al låneoptagelse fordrer dog, at der gives de nødvendige dispensationer fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

2.1.4 Mål for skattefinansieret driftsoverskud

Det skattefinansierede driftsoverskud er i 2010 på 67,2 mio. kr. For overslagsårene er målet et driftsoverskud på minimum 40 mio. kr. Dette driftsoverskud skal dække den del af anlægsinvesteringerne, der ikke lånefinansieres samt konsolidering.

2.1.5 Mål for konsolidering

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har meddelt dispensation for kassekreditreglen mod, at den gennemsnitlige kassebeholdning udvikler sig som følger:

- 31.12.2009 25 mio. kr.
- 31.03.2010 28 mio. kr.
- 31.06.2010 35 mio. kr.
- 30.09.2010 47 mio. kr.
- 31.12.2010 51 mio. kr.
- 31.03.2011 51 mio. kr.
- 30.06.2011 53 mio. kr.
- 30.09.2011 60 mio. kr.
- 31.12.2011 60 mio. kr.

Når Vesthimmerlands Kommune opfylder kravene fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet, vil Byrådet kunne fastsætte eget mål for gennemsnitlig kassebeholdning. Eget mål skal sikre en fortsat sund økonomi.

Eget mål for den gennemsnitlige kassebeholdning fastsættes til 2 % af rammen (brutto drifts- og anlægs budgettet). Dette mål svarer i budget 2010 til: 60 mio. kr.

2.1.6 Mål for økonomisk råderum

Til budgetlægning for budget 2011-2014 arbejdes der *ikke* med at skabe et centralt råderum. De enkelte udvalg opfordres til selv at skaffe sig et råderum med henblik på at skaffe sig nye aktiviteter. Altså skal nye udviklingstiltag i givet fald finansieres indenfor fagudvalgets egen ramme.

I forbindelse med godkendelse af drejebog for budget 2012-2015 skal Byrådet revurdere, om der skal være en central råderumspulje.

2.1.7 Mål for udmøntning af effektiviseringer

Der arbejdes med en effektiviseringsstrategi for årene 2011-2014 med angivelse af de forskellige effektiviseringstiltag – beløbsmæssig som områdemæssig. Endvidere skal strategien indeholde en handleplan for: hvornår, hvordan og hvor effektiviseringstiltagene skal implementeres.

2.1.8 Mål for økonomistyringen

Alle udvalg bliver rammestyret. Se afsnit 3. Et eventuelt merforbrug skal anvises indenfor udvalgets egen ramme i budgetåret. I modsat fald vil merforbruket fragå næste års ramme. Som udgangspunkt gives der ikke kassefinansierede tillægsbevillinger. Det gælder både udgifts- og indtægtstillægsbevillinger. Det vil kun ske i helt ekstraordinære situationer. Se afsnit 3.1.

2.1.9 Mål for tildelingsmodeller

Befolknings-, ældre- og skoleprognoserne viser, at der er store forskydninger i befolkningsgrupperne. Der bliver et større antal ældre samtidig med at børnetallet falder. Frigjorte ressourcer fra fald i en befolkningsgruppe må ikke bruges til udviklingstiltag uden politisk prioritering.

Kommunen vil anvende gennemskuelige tildelingsmodeller, der er politisk godkendte og som automatisk sikrer, at der tilføres færre midler til de budgetområder, hvor antallet af brugere falder. Tildelingsmodellerne bør samtidig sikre, at der kun i begrænset omfang automatisk tilføres penge til de områder, hvor antallet af brugere stiger. Dette kan begrundes med, at de marginaludgifter¹, som udløses ved f.eks. ekstra elev i folkeskolen, i mange tilfælde vil være væsentlig mindre end gennemsnitsudgiften, da alle de faste omkostninger (bygninger, løn mv.) er budgetlagt.

¹ Marginaludgift: pris for en ekstra enhed. Indeholder kun variable omkostninger for den sidst tilkomne enhed. Gennemsnitsudgift: samlet udgift delt med antal enheder. Indeholder både faste og variable omkostninger.

Det skal sikres, at tildelingsmodellerne opfylder dette mål senest til budgetlægningen for budget 2012.

2.2 Budgetstrategi

Fokusområde dokumentation er stadig nødvendigt, og målet er, at der fortsat arbejdes mod bedre dokumentation i hele budgetprocessen, herunder overslagsårene i budgetbemærkningerne. Fokusområde styring viser, at Vesthimmerlands Kommune er en proaktiv kommune, som vil udvikling på trods af den økonomiske situation.

Fokusområde dokumentation

Styringsinformationen skal registreres, og der skal opbygges dokumentation for budgetbeløbenes størrelse. Budgetforudsætninger, herunder pris og mængde, skal beskrives så nøjagtigt som overhovedet muligt – også for overslagsårene.

Fokusområde styring

Styring til budget 2011 sker indenfor tre områder:

- Konsolidering
- Rammestyring
- Øget anvendelse af dialogbaseret aftalestyring

2.2.1 Dokumentation

Målet i forhold til dokumentation er at gøre grunddata (pris og mængde) til en del af budgetbemærkningerne – også for overslagsårene. Overslagsår 2012 - 2014 fra budget 2011 er udgangspunktet for budget 2012. Det er derfor vigtigt at overslagsårene er dokumenterede. Der skal altså foretages en nøje vurdering af, om overslagsår 2012-2014 skal dannes på baggrund af samme mængder som budget 2011. Overslagsårene skal dokumenteres på samme måde som selve budgetåret i budgetbemærkningerne.

Til budgetopfølgning/budgetorienteringer i 2010 vil det være tydeligt, hvilke budgetforudsætninger, som ikke holder, hvis forventet forbrug afviger fra budget. Det vil på den måde være meget lettere for politikkerne at følge forbruget. Ethvert merforbrug vil blive begrundet med målbare ændringer i budgetforudsætningerne.

Det er fortsat vigtigt, at alle, der arbejder med data, er med til at sikre dataenes gyldighed, at data er opdateret, og at data er registreret på en hensigtsmæssig måde i forhold til andre, som skal anvende dataene – herunder til budgetlægning, -opfølgning og regnskab. Der skal være fokus på datadisciplin. Der vil i løbet af 2010 ske en øget anvendelse af ledelsesinformationssystemet Essentia.

2.2.2 Styling på flere områder

Konsolidering er et vigtigt mål for Vesthimmerlands Kommune fremover. Vesthimmerlands Kommune har fået dispensation fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet med hensyn til kassekreditreglen. Den gennemsnitlige kassebeholdning efter kassekreditreglen skal være positiv og voksende over tid. Ved udgangen af 2011 skal den gennemsnitlige kassebeholdning være på 60 mio. kr. for at opfylde Indenrigs- og Sundhedsministeriets mål.

Rammestyling. Rammestyling giver øget incitament til budgetoverholdelse. Fra og med 2011 får udvalgene en budgetramme, de skal overholde. Et eventuelt merforbrug vil fragå rammen i efterfølgende budgetår. Et eventuelt mindreforbrug vil tilgå rammen i efterfølgende budgetår. Se afsnit 3.

Dialogbaseret aftalestyring² bliver indført i 2010 på en række frivillige institutioner. På baggrund af de erfaringer, som kan indhentes i løbet af 2010, vil vilkårene for dialogbaseret aftalestyring blive videreudviklet. I 2011 vil dialogbaseret aftalestyring blive udvidet til at omfatte flere frivillige institutioner. På længere sigt forventes hele områder at overgå til dialogbaseret aftalestyring. Se afsnit 2.3.

2.3 Dialogbaseret aftalestyring

Der er udarbejdet en drejebog for dialogbaseret aftalestyring, som er godkendt af Byrådet i 2009. Det er foreløbigt frivilligt om den enkelte institution/afdeling vil overgå til dialogbaseret aftalestyring. Budgetlægningsmæssigt har det ingen konsekvenser om en institution er aftalestyret eller ej. Den budgetansvarlige vil dog opleve en større grad af frihed og selvbestemmelse indenfor budgetrammen.

Selv om kontrakterne er to-årige, kan Byrådet til enhver tid pålægge institutionen/afdelingen reduktioner af budgetrammen. Det vil sige, at en institution/afdeling ikke bliver "fredet" for budgetkorrektioner ved overgang til dialogbaseret aftalestyring.

Vedrørende overførsler mellem årene er der principielt ingen ændring i forhold til hovedreglen. Hovedreglen er, at der er overførselsadgang af overskud og underskud mellem budgetår. Tidligere har de fleste institutioner været omfattet af hovedreglen om overførselsadgang.

² Det primære formål med indførelse af dialogbaseret aftalestyring er at udvikle kvaliteten af de kommunale ydelser, samt at styrke dialogen om institutionernes mål, rammer og udvikling med politikerne.

Overførselsadgang for institutioner er både med og uden aftalestyring en politisk beslutning hvert år i marts måned.

I forhold til selve budgetlægningen er det uden betydning om en institution/afdeling er aftalestyret. Prisfremskrivning tager udgangspunkt i den fordeling af arter, der var i det oprindelige budget. Efter budgetvedtagelsen kan den budgetansvarlige flytte budget mellem egne konti.

Institutioner, som er aftalestyrede, vil stadig være omfattet af de centrale puljer: ny lønpulje, 6. ferieuge, barselspuljen.

I budget 2010 er Biblioteket og Kulturskolen aftalestyret. Plejecentre er ram-mestyret og vil i løbet af året udarbejde en aftale for 2011. I 2010 starter følgende institutioner på dialogbaseret aftalestyring:

- Farsø Skole incl. SFO
- Blære Skole incl. LBO
- Kridthuset i Løgstør (børnehave)
- Børnehuset i Ranum (børnehave)
- Gedsted Skole
- Aars tilbuddene (handicap-institution)
- Rengøringsenheden (under Teknik og Miljø Forvaltningen)
- Aagades børnehave
- 10. kl. Center Vesthimmerland

I 2011 vil flere institutioner/områder overgå til dialogbaseret aftalestyring.

2.4 Tidsplan for budgetprocessen

Politisk drejebog for budget 2011 – 2014					
Tidsplan					
	Fase		Tidsrum	Aktivitet	
Opstart	1	Drejebog for budget 2011	10. feb. 2010	Debat om drejebog, råderum og strukturmål	ØK
	2	Drejebog for budget 2011	1. marts. 2010	Debat om drejebog, råderum og strukturmål.	BY
	3	Drejebog for budget 2011	17. marts 2010	Økonomiudvalget behandler drejebog for budget 2011-2014	ØK
	4	Budgetproceduren indledes	21. apr. 2010	Budgetproceduren indledes i praksis. Økonomiudvalget godkender drejebog, fremskrivningsprocenter og foreløbige budgetrammer	ØK
	5	Minibudgetseminar	24. jun. 2010	Præsentation af kommuneaftalen og prognoser	BY
Prioritering	6	Korrektion af foreløbig budgetramme	18. aug. 2010	Behandling af basisbudget (både indtægter og udgifter), herunder korrektion af budgetramme samt godkendelse af ændringer til foreløbig budgetramme	ØK
	7	Hørings svar fra alle høringsberettigede	Senest 1. sep. 2010	Fagforvaltning kan sætte egen tidsfrist for hørings svar tidligere	MED
	8	Prioritering indenfor rammerne	6. – 8. sep. 2010	Alle fagudvalg prioriterer indenfor egen ramme. (dvs. udvælger budgetreduktioner og ønsker)	UDV
	9	ØK prioriterer indenfor egen ramme	15. sep. 2010	Økonomiudvalget prioriterer indenfor egen ramme	ØK
Beslutningsproces	10	ØK behandler totalbudget	15. sep. 2010	Økonomiudvalget behandler udvalgenes prioriteringer og udarbejder budgetforslag.	ØK
	11	MED-hovedudvalg mødes med Økonomiudvalget	15. sep. 2010	MED-Hovedudvalg diskuterer budgettet med Økonomiudvalget og ØK videregiver eventuelle bemærkninger på prioriteringsseminar.	MED
	12	1. behandling	23. sep. 2010	Byrådet 1. behandler budget.	BY
	13	Politisk Prioriteringsseminar	30. sep. 2010	Byrådet diskuterer budgettet. Fagudvalgenes prioriteringer diskuteres med henblik på etablering af endelig balance.	BY
	14	ØK behandler endeligt totalbudget	6. okt. 2010	Økonomiudvalget tager beslutning om udarbejdelse af eventuelt ændringsforslag til budget 2011 på baggrund af politisk prioriteringsseminar.	ØK
	15	2. behandling	14. okt. 2010	Byrådets 2. behandling af budget 2011 – budgetvedtagelse.	BY
	16	ØK behandler takster	17. nov. 2010	Økonomiudvalget behandler takstkatalog.	ØK
	17	Byrådet godkender takster	25. nov. 2010	Byrådet godkender takstkatalog. Byrådet godkender Politisk drejebog 2011.	BY

3. Budgetrammen

Økonomiudvalget har besluttet, at udvalgene fra 2011 skal være rammestyrede (ØK 17/3 2010 sag nr. 51). Rammestyling for udvalg betyder i princippet det samme som rammestyling for en institution. Dialogbaseret aftalestyring består af både rammestyling og målstyring.

Udvalget/institutionen får en pose penge, og den skal dække al drift. Der er som udgangspunkt ikke mulighed for at få kassefinansierede tillægsbevillinger. Som for institutionerne vil et eventuelt mer- eller mindreforbrug overføres til efterfølgende budgetår (overførsler godkendes politisk i marts efterfølgende år).

- **Rammestyling** for udvalg betyder, at udvalget får en pose penge, som skal dække alle aktiviteter. Posen med penge har en fast størrelse. Ingen kassefinansierede tillægsbevillinger. Der kan blive behov for at korrigere serviceniveauet i op- eller nedadgående retning, hvis der er ændringer i aktivitetsniveauet.
- **Rammebudgettering** for udvalg betyder, at udvalgene i budgetlægningsfasen får en pose penge, som udvalget selv kan fordele. Aktivitetsændringer skal holdes indenfor egen ramme. Til budget 2011-2014 anvendes ikke rammebudgettering. Byrådet tager senere konkret stilling til om budget 2012-2015 skal rammebudgetteres.

3.1 Rammestyling

Det er kun i helt ekstraordinære tilfælde, at der kan søges om kassefinansierede tillægsbevillinger. Det skal være helt ekstraordinært og uden realistisk mulighed for udvalget selv at dække merforbruget. Eksempler på ekstraordinære tilfælde:

- Finanskrisen: ekstraordinær vækst i regional/lokal arbejdsløshed. Her vil tilgangen til Beskæftigelsesudvalgets ydelser stige, samtidig med at det bliver ekstraordinært svært at få folk i beskæftigelse.
- Ekstraordinær vinter, med efterfølgende øget vejvedligeholdelse. Teknisk Udvalgs budget på områderne dækker et "normalt år", hvorfor der ikke er mulighed for at indhente et merforbrug.
- Ekstraordinære anbringelsessager som enkeltsag, hvor der blev anbragt flere børn på én sag.

Som udgangspunkt er det ikke muligt at få kassefinansierede tillægsbevillinger. Der vil f.eks. ikke blive givet tillægsbevilling i følgende type sager:

- Merforbrug på baggrund af ikke udmøntede besparelser
- Mer- eller mindreforbrug på baggrund af mindre aktivitetsændringer. Se dog ekstraordinære tilfælde ovenfor.
- Udvalgsbeslutninger om aktivitetsstigninger.

Ovennævnte vilkår for regulering i budgetrammen via tillægsbevillinger gælder når budgettet er vedtaget – altså i budgetåret.

I afsnit 3.2 og 3.3 beskrives hvordan den endelige budgetramme bliver dannet. Det skal pointeres, at der ikke anvendes rammebudgettering til budget 2011-2014. I forbindelse med drejebog for 2012-2015 skal Byrådet tage stilling til, om der skal anvendes rammebudgettering til budget 2012-2015.

3.1.1 Budgetstyring af anlæg

De enkelte udvalg fremsætter anlægsønsker til behandling på prioriteringsseminaret. Budgetansvaret for anlæg er hos fagforvaltningen. Hvis der ved afslutning af et anlægsprojekt er et mer- eller mindreforbrug dækkes dette af kassen. Det betyder, at et merforbrug på anlæg ikke skal dækkes ind af reduktion af drift. Løbende budgetopfølgning på anlæg er derfor yderst vigtigt. For at sikre budgetansvaret henvises der til Regulativ for økonomistyring vedr. anlæg.

Overholdelse af anlæg er derfor mere afhængig af budgetkulturen end overholdelse af drift. I den månedlige budgetopfølgning skal der også afrapporteres på anlægsprojekter.

3.2 Ændringer i rammen i løbet af budgetprocessen

3.2.1 Foreløbig budgetramme pr. udvalg

Begrebet basisbudget fortsætter til budget 2011-2014, men med ændret indhold. Regering og KL har aftalt, at der er nul-vækst i kommunerne. Det betyder, at der ikke længere pr. automatik kan indlægges aktivitetsstigninger, som ikke skyldes ændringer i demografi eller ny lovgivning.

På ØK mødet den 21. april 2010 melder Økonomiudvalget en foreløbig budgetramme ud til udvalgene. Den foreløbige budgetramme er det samme som oprindeligt basisbudget. Denne ramme tager udgangspunkt i overslagsårene fra budget 2010 + pris- og lønfremskrivning. Økonomiudvalget beslutter den 21/4 2010 satser for pris- og lønfremskrivning.

3.2.2 Endelig budgetramme pr. udvalg

Økonomiudvalget fordeler endelige rammer den 18. august 2010. Ved udmelding af endelig budgetramme vil Økonomiudvalget tage højde for følgende:

- Ændringer på indtægtssiden (skatteindtægter, bloktilskud mv.)
- Ønske om ændret konsolidering
- Ønske om ændret anlægsbudget
- Ændringer som følge af demografi og ny lovgivning
- Ønske om ændringer som følge af uafviselige aktivitetsændringer
- Egentlige fejl i budgettet

Økonomiudvalget skal tage konkret stilling til alle ændringer til den foreløbige ramme. Niveauet for uafviselige aktivitetsændringer skal være minimal. Vilkaarene for medtagelse af uafviselige aktivitetsændringer er de samme som for kassefinansierede tillægsbevillinger. Se afsnit 3.1. Et andet eksempel på en uafviselig aktivitetsændring, der kan medtages er, hvis reel lønudvikling i Vesthimmerlands Kommune afviger fra KLs lønfremskrivning.

3.3 Ændringer i budgetrammen – katalog med budgetalternativer

Når Økonomiudvalget har meldt den endelige budgetramme ud, kan fagudvalget se, hvor meget budgettet skal reguleres med. Hvor mange besparelser skal udvalget finde og bliver der plads til ønsker?

For at få et samlet overblik over alle ønskerne til drift og anlæg samt forslagene til besparelser udarbejder forvaltningerne et katalog med budgetalternativer.

Definition af budgetalternativ

En konkret beskrivelse af, hvordan og hvor meget nettoudgiftsniveauet på et givent område kan ændres i forhold til det udgiftsniveau, der foreligger i basisbudgettet. Et budgetalternativ kan indeholde justeringer af servicegraden op og ned.

Et budgetalternativt indeholder ét af følgende:

- Ønske til drift – øget serviceniveau
- Ønske til anlæg – øget service(niveau)
- Besparelse – sænket serviceniveau

Fagforvaltningerne er løbende forpligtiget til at procesoptimere. Effektiviseringer kan bruges til at skabe udvalgets råderum eller dække aktivitetsstigninger (se 2.1.6 og 2.1.7)

Det er forvaltningernes eget ansvar, at katalog med budgetalternativer har en sådan størrelse, at der er en reel politisk valgmulighed.

4. Nøgledatoer

I budgetprocessen er der en lang række datoer som er helt centrale. I de følgende afsnit bliver det præciseret, hvad indholdet i aktiviteterne på nøgledatoerne er.

4.1 Udmelding af foreløbig budgettramme den 21. april 2010

På Økonomiudvalgsmødet den 21. april 2010 bliver fremskrivningsprocenterne fastsat. Budgetrammen bliver overslagsår 2011-2013 + fremskrivning. På samme møde udmelder Økonomiudvalget de foreløbige budgettrammer pr. udvalg. Udgangspunktet for de foreløbige budgettrammer er overslagsårene fra budget 2010 korrigeret med den valgte pris- og lønfremskrivning.

4.2 Minibudgetseminar den 24. juni 2010

Minibudgetseminaret bliver kl. 13-15 forud for Byrådsmødet. I minibudgetseminaret deltager tre personer fra Hoved-MED. Ultimo juni skulle kommuneaftalen mellem regeringen og KL gerne foreligge. På seminaret vil de væsentligste konsekvenser heraf blive gennemgået.

Et vigtigt grundlag for ændringer til budgetrammen på grund af demografi er diverse prognoser. Nedenfor er en oversigt over hvilke områder, administrationen udarbejder oplæg til ændring af budgetrammen.

Befolkningsprognosen

- Vigtigt input til valg af selvbudgettering vedr. indtægtssiden.
- Grundtilskud til sundhedsvæsen
- Input til prognose for overførselsindkomster
- Input til prognose for førtidspensionister.

Skoleprognosen:

- Dagplejen
- Børnehaver/LBO/SFO
- Folkeskolen

Ældreprognosen:

- Hjemmeplejen
- Sygeplejen
- Plejecentre
- Aktivitetsbestemt kommunal medfinansiering af sundhedsvæsenet

4.3 Udmelding af endelig budgettramme den 18. august 2010

Økonomiudvalget holder et møde den 18. august 2010 med to punkter vedr. budget: godkendelse af ændringer til budgettrammen og udmelding af endelig budgettramme.

4.3.1 Godkendelse af ændringer til budgettrammen

Økonomiudvalget vil konkret tage stilling til hvert ønske om ændring til budgettrammen som følge af ny lovgivning, demografi og uafviselige aktivitetsændringer.

4.3.2 Udmelding af endelig budgettramme

Økonomiudvalget udmelder endelig budgettramme pr. udvalg. Den oprindelige budgettramme er justeret med de vedtagne ændringer, samt eventuelle sparekrav og/eller serviceforbedringer.

4.4 Udvalgenes prioritering indenfor egen ramme – uge 36

Når Økonomiudvalget har udmeldt endelig budgettramme skal udvalget prioritere indenfor egen ramme. Til dette møde har forvaltningen udarbejdet et katalog med budgetalternativer, hvor der kan vælges fra. Høringssvar fra høringsberettigede bliver præsenteret for udvalget.

4.4.1 Høring

Formålet med høring er, at politikerne gerne vil høre høre de høringsberettigedes mening om budgetalternativer, der vedrører deres ansættelsesområde. En høringsret er et tilbud om mulighed for indflydelse på budgettet. De høringsberettigede er ikke forpligtigede til at afgive høringssvar. Beslutningskompetencen forbliver hos Byrådet, og Byrådet bestemmer selv, hvor stor vægt det vil tillægge høringssvarene.

Det enkelte udvalg har ansvaret for at udsende de påtænkte budgetalternativer i høring hos de høringsberettigede.

De høringsberettigede er :

- Ældrerådet
- Handicaprådet
- Skolebestyrelser
- Forældrebestyrelser i børnehaver og dagplejen
- LokalMED, ForvaltningsMED og HovedMED

Forvaltningerne fastsætter selv frist for høringssvar. De centrale skabeloner skal anvendes. Forvaltningerne præsenterer selv høringssvarene for eget udvalg.

4.5 Første behandling af budget 2011-2014

Ved første behandling skal Byrådet behandle Økonomiudvalgets budgetforslag. Udgangspunktet for budgetforslaget vil være de endelige budgetrammer, som Økonomiudvalget har meldt ud, samt et anlægsbudget svarende til den økonomiske politik (se. 2.1.3).

Byrådets konkrete prioritering indenfor driftsrammerne og anlægsrammerne vil først foregå til prioriteringsseminaret.

4.6 Prioriteringsseminar den 30. september 2010

Det samlede Byråd vil diskutere de enkelte udvalgs forslag til, hvordan balance i egen ramme kan opnås. Økonomisk Forvaltning vil til prioriteringsseminaret lave en oversigt over alle høringssvar, så disse kan indgå i beslutningsprocessen. Alle høringssvar kan findes på kommunens hjemmeside umiddelbart før prioriteringsseminaret.

På mødet vil der være en endelig prognose for statsgarantien og selvbudgettering. Hermed vil der være et endeligt overblik over balancen i budgettet.

Det afsatte anlægsbudget skal fordeles på udvalg og konkrete anlægsprojekter.

5. Budgetopfølgning/orientering

Det er nu kommunen skal realisere en kultur om, at budgetoverholdelse er en selvfølge.

Der er fire typer budgetopfølgninger:

1. Screening af budgetforudsætninger
2. Tema budgetopfølgning
3. Politisk budgetopfølgning
4. Månedlig budgetorientering

Hver type budgetopfølgning/orientering præsenteres nedenfor. I afsnit 5.5 vises en samlet tidsplan for budgetopfølgningerne. Afsnit 5.6 omhandler budgetafvigelser.

Disse retningslinjer for budgetopfølgning gælder også for budget 2010.

5.1 Screening af budgetforudsætninger

I begyndelsen af året er det relevant at se på om de budgetforudsætninger, der er grundlaget for budgettet, stadig holder. Der er gået ca. et halvt år siden budgettet blev dannet og der kan være sket meget siden. Hvis det viser sig, at budgetforudsætningerne ikke holder, skal fagudvalget forholde sig til, hvordan der kan skabes balance.

5.2 Tema budgetopfølgning

Indførelse af temabudgetopfølgninger blev besluttet i Økonomiudvalget den 10. december 2008 (bilag til punkt 282). Temabudgetopfølgninger er supplement til de to ordinære politiske budgetopfølgninger. Der er tre temaer: .

- Personaleforbruget opdelt på F-3 niveau (dagplejen, børnehaver mv.). Opfølgning på normering.
- Overførsler til personer (kontanthjælp, sygedagpenge, pensioner mv.). Opfølgning på samlet udgift og mængde.
- Foranstaltninger for børn og unge samt voksne handicappede. Se afsnit 5.2.1.

5.2.1 Indenrigs- og Sundhedsministeriets udmeldinger om budgetopfølgning

Af økonomiaftalen for 2010 fremgår følgende: "Forudsætningen for at kunne tage ansvar for styring og prioritering er, at den enkelte kommunalbestyrelse har den fornødne information om udgiftsudviklingen. Regeringen og KL er enige om, at kommunalbestyrelsen hvert kvartal skal modtage oversigter over den økonomiske udvikling på socialområdet³ med henblik på at sikre overholdelse af budgetterne. Oversigterne drøftes løbende i kommunalbestyrelsen. Budget- og regnskabssystemet tilpasses i overensstemmelse hermed."

³ I Vesthimmerlands Kommune er de berørte udvalg Sundhedsudvalget, Børn og Skole udvalget og Socialudvalget.

Temabudgetopfølgningen vedr. foranstaltninger for børn og unge samt voksne handicappede skal derfor laves efter hvert kvartal. Temabudgetopfølgningen skal behandles i Byrådet i førstkommende måned efter kvartalsafslutning. Der vil ikke være opfølgning på mængder i forhold til Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Opfølgning på mængder vil ske til de politiske budgetopfølgninger.

5.3 Politisk budgetopfølgning

Der bliver præsenteret to politiske budgetopfølgninger:

pr. 30. april 2010 og pr. 31. august 2010.

En politisk budgetopfølgning er det mest nøjagtige skøn på forventet regnskab, men samtidig også den mest arbejdskrævende.

En politisk budgetopfølgning bliver behandlet i fagudvalget inden behandling i Økonomiudvalget og Byrådet.

Budgetopfølgningen pr. 30. april 2010 bliver behandlet politisk i juni måned. Budgetopfølgning pr. 31. august 2010 bliver behandlet politisk i fagudvalg den 20. – 22. september og i Økonomiudvalget den 6. oktober 2010. og i Byrådet den 14. okt. 2010. Eventuelle tillægsbevillinger bliver som hovedregel kun givet i forbindelse med en politisk budgetopfølgning og kun i helt ekstraordinære tilfælde.

5.4 Månedlig budgetorientering

Indførelse af månedlig budgetorientering er en del af budgetforliget for budget 2010. "Byrådet følger budgettet meget tæt. Som fast punkt på alle fagudvalgsmøder skal der foreligge en budgetorientering, der drøftes af det politiske udvalg".

Fokus i orienteringerne er en hurtig verbal tilbagemelding fra forvaltningscheferne til Økonomiudvalget. Udgangspunktet for budgetorienteringerne er de månedlige Essentiarrapporter (ledelsesinformationssystem). En orientering er ikke en budgetopfølgning. En orientering er en hurtig vurdering af budgettet.

Hvordan, hvor ofte, i hvilket omfang og på hvilket niveau fagudvalgene får en månedlig budgetorientering er op til det enkelte fagudvalg under hensyntagen til ressourceforbruget ved udarbejdelse af orienteringerne. Orienteringen til fagudvalgene er derfor ikke medtaget i tidsplanen i afsnit 5.5. Det er op til den enkelte forvaltningschef at sikre, at budgetansvaret bliver tydeliggjort overfor alle budgetansvarlige.

5.5 Tidsplan for budgetopfølgning/orientering

Politisk tidsplan for budgetopfølgning Budget 2010				
Fase		Tidsrum	Aktivitet	
1	Screening 2010	8-10/3 2010	Hurtig screening af regnskab 2009 + evt. effekt på 2010. Holder budgetforudsætningerne.	UDV
2	Temabudgetopfølgning		Personaleforbrug i januar måned	UDV
3	Screening 2010	17/3 2010	Hurtig screening af regnskab 2009 + evt. effekt på 2010. Holder budgetforudsætningerne.	ØK
4	Temabudgetopfølgning		Personaleforbrug i januar måned	ØK
5	Månedlig budgetorientering		Månedlig budgetorientering februar	ØK
6	Temabudgetopfølgning	12-14/4 2010	Overførsler to første måneder samt foranstaltninger for børn og unge samt voksne handicappede 1. kvartal	UDV
7	Temabudgetopfølgning	21/4 2010	Overførsler to første måneder samt foranstaltninger for børn og unge samt voksne handicappede 1. kvartal	ØK
8	Månedlig budgetorientering		Månedlig budgetorientering marts	
9	Temabudgetopfølgning	29/4-2010	Foranstaltninger for børn og unge samt voksne handicappede 1. kvartal	BY
10	Månedlig budgetorientering	19/5 2010	Månedlig budgetorientering april	ØK
11	Budgetopfølgning pr. 30/4	7-9/6 2010	Politisk budgetopfølgning pr. 30/4	UDV
12	Månedlig budgetorientering	16/6 2010	Månedlig budgetorientering maj	ØK
13	Budgetopfølgning pr. 30/4		Politisk budgetopfølgning pr. 30/4	
14	Budgetopfølgning pr. 30/4	24/6 2010	Politisk budgetopfølgning pr. 30/4	BY
15	Månedlig budgetorientering	18/8 2010	Månedlig budgetorientering juli	ØK
16	Temabudgetopfølgning		Foranstaltninger for børn og unge samt voksne handicappede 2. kvartal	
17	Temabudgetopfølgning	26/8 2010	Foranstaltninger for børn og unge samt voksne handicappede 2. kvartal	BY
18	Månedlig budgetorientering	15/9 2010	Månedlig budgetorientering august	ØK
19	Budgetopfølgning pr. 31/8	20-22/9 2010	Politisk budgetopfølgning pr. 31/8	UDV
20	Budgetopfølgning pr. 31/8	6/10 2010	Politisk budgetopfølgning pr. 31/8	ØK
21	Budgetopfølgning pr. 31/8	14/10 2010	Politisk budgetopfølgning pr. 31/8	BY
22	Månedlig budgetopfølgning	27/10 2010	Månedlig budgetorientering september	ØK
23	Månedlig budgetorientering	17/11 2010	Månedlig budgetorientering oktober	ØK

5.6 Budgetafvigelser

Den økonomiske styring skal sikre, at afvigelser i budgetforudsætninger hurtigst muligt registreres og rapporteres til politisk system. Det drejer sig om rettidig omhu. Budgettet **skal** overholdes.

Der kan som udgangspunkt **ikke** søges om kassefinansierede tillægsbevillinger på grund af et merforbrug. For 2011 vil et eventuelt merforbrug, som ikke kan dækkes indenfor egen ramme, fragå næste års budgetramme. Et eventuelt mindreforbrug vil tilgå næste års bud-

getramme. Begge dele kræver Byrådets godkendelse i marts/maj måned det efterfølgende budgetår. Hvis udvalgene justerer på serviceniveauet for at holde forbruget indenfor rammen, skal serviceændringerne forelægges Byrådet efter gældende regler.

Der er ikke rammestyring i 2010, hvorfor et eventuelt mer-/mindreforbrug på de områder, hvor der ikke er overførselsadgang (primært institutioner), ikke får indflydelse på budget 2011.

6. Bevillinger

6.1 Bevillingsniveau

Bevillingsmyndigheden for budget 2011 er Byrådet. Dette er udtryk for, at alle dispositioner over kommunens ressourcer må have hjemmel i en beslutning truffet af Byrådet.

Bevillingsniveau er udtryk for det detaljeringsniveau, hvorpå Byrådet træffer beslutning om meddelelse af bevillinger for budget 2011. Bevillinger er Byrådets bemyndigelse til bevillingsmodtageren til at afholde udgifter og oppebære indtægter i overensstemmelse med de beløbsmæssige og materielle vilkår, hvorunder bevillingerne er givet.

Den enkelte budgetansvarliges disponering over de vedtagne bevillinger skal foregå i overensstemmelse med reglerne i Vesthimmerlands Kommunes Regulativ for økonomistyring. For en nærmere beskrivelse af bevillingsbegrebet, bevillingsafgivelse og bevillingstyper henvises til "Budget- og regnskabssystem for kommuner". Reglen medfører bl.a. at alle eksternt finansierede projekter skal godkendes i Byrådet inden igangsætning.

6.1.1 Driftsbevilling

En bevilling meddeles på udvalgsniveau undtagen finansielle bevillinger (se afsnit 6.1.4). Bevillingen er ét-årig og bortfalder ved regnskabsårets udgang. Forvaltningerne kan budgetomplacere mellem hovedkonti efter godkendelse i fagudvalget. Budgetomplaceringer indenfor fagudvalget skal ikke behandles i Byrådet. Budgetomplaceringer mellem udvalg skal behandles som tillægsbevillinger i begge fagudvalg, Økonomiudvalget og i Byrådet.

Som naturlig følge af, at udvalgene bliver rammestyret i 2011, overgår kommunen fra bruttobevillinger til nettobevillinger (dranst 1 og 2).

En nettobevilling vil sige, at Byrådet alene tager bevillingsmæssig stilling til størrelsen af nettoudgifterne, dvs. fratrukket indtægter. Bevillingshaveren (udvalget) vil derfor kunne anvende eventuelle indtægter (sponsorindtægter, reklameindtægter), der ligger ud over det budgetterede, til en forøgelse af udgifterne inden for samme bevillingsområde uden på forhånd at skulle indhente en tillægsbevilling i Byrådet. Projekter skal dog fortsat behandles politisk.

Takster og gebyrer afspejles i det budget, der godkendes den 14. oktober 2010 i Byrådet. Takstkataloget bliver fremsendt til godkendelse i Økonomiudvalget og Byrådet henholdsvis den 17. november og den 25. november 2010.

Udbetalingsterminerne for de i årsbudgettet optagne tilskudsbeløb er som hovedregel kvartalvis udbetaling, når andet ikke er bestemt ved lov eller fremgår af andet regelsæt. Økonomichefen kan undtagelsesvis dispensere herfra.

Der gælder specielle regler for dialogbaseret aftalestyring. Der henvises til senest gældende drejebog for dialogbaseret aftalestyring samt afsnit 2.3.

6.1.2 Anlægsbevillinger og rådighedsbeløb

Nettorådighedsbeløb meddeles pr. udvalgsområde (dranst 3). Anlægsbevilling søges særskilt for det enkelte projekt.

De på årsbudgettet indeholdte rådighedsbeløb er uden bevillingsmæssig funktion. Anvendelsen af rådighedsbeløb forudsætter således, at der er meddelt særskilt anlægsbevilling til det enkelte anlægsprojekt og at rådighedsbeløbet er frigivet. Uforbrugte rådighedsbeløb bortfalder ved regnskabsårets udgang.

Anlæg til indvendig vedligeholdelse og anlæg til asfalt bliver frigivet i forbindelse med godkendelsen af endeligt budget.

6.1.3 Indtægtsdækket virksomhed

Ved indtægtsdækket virksomhed forstås aktiviteter ved siden af primær drift. Det kan f.eks. være skoleelevers aktiviteter til indsamling af penge til ekskursion eller skolemad. Aktiviteten skal hvile i sig selv. Et eventuelt overskud fra aktiviteten må ikke anvendes på drift, og et eventuelt underskud ved aktiviteten må ikke dækkes af drift.

Salg af institutionspladser til andre myndigheder er **ikke** indtægtsdækket virksomhed. Indtægter fra salg af institutionspladser skal dække nettoudgifterne incl. overhead og kapitalomkostninger, hverken mere eller mindre. Der bør ske en efterregulering, hvis der er store forskelle mellem budgettakst og regnskabstakst.

Aktiviteter, der for eksempel er en del af behandlingstilbud, er **ikke** indtægtsdækket virksomhed. Disse aktiviteter bliver budgetlagt med henholdsvis udgifter og indtægter. Det kan f.eks. være produktion i beskæftigelsesprojekter. Da Vesthimmerlands Kommune bevilger netto, vil institutionen automatisk selv kunne anvende et eventuelt overskud. Eventuelle underskud skal dækkes indenfor institutionen/udvalgsområdet.

Der gælder særlige regler for dialogbaseret aftalestyring. Der henvises til senest gældende drejebog for dialogbaseret aftalestyring samt afsnit 2.3.

6.1.4 Finansielle bevillinger

De finansielle bevillinger afgives som bruttobevillinger. For renter, tilskud, udligning, skatter m.v. (Hovedkonto 07) fastsættes 5 bevillinger:

- Renteudgifter og -indtægter på hovedkonto 7 (funktion 07.22.05 – 07.55.76)
- Afdrag på udlån – kreditsiden (funktion 8.32.20-8.32.27)
- Afdrag på optagne lån – debetsiden (8.55.63 – 8.55.78)
- Tilskud og udligning samt refusion af købsmoms (funktion 7.62.80 – 7.65.87)
- Skatter (funktion 7.68.90 – 7.68.96)

For balanceforskydninger (hovedkonto 08) hvor der er knyttet en bevillingsmæssig funktion, fastsættes bevillingsniveauet til hovedfunktion.

6.2 Overførsel af bevillinger mellem budgetår

Rammestyling af udvalg medfører naturligt, at der er overførsel af det samlede mer- og mindreforbrug for udvalget til efterfølgende budgetår.

Overførselsadgangen dækker alle områder, med mindre Byrådet bestemmer noget andet i forbindelse med godkendelse af overførsler i marts - maj 2012. I marts bliver institutionsoverførsler behandlet og i maj bliver forvaltningsoverførsler behandlet.

Institutioner omfattet af Rammeaftalen har ikke overførselsadgang. De har mulighed for at deponere underskud og overskud efter regler i Rammeaftalen. I praksis svarer det til overførselsadgang.

Der gælder ingen specielle regler for dialogbaseret aftalestyring i forhold til overførsel. Der henvises til senest gældende drejebog for dialogbaseret aftalestyring og afsnit 2.3.

7 Primære kommunale indtægtskilder

Vesthimmerlands Kommunes indtægter stammer fra henholdsvis:

- Indkomstskat
- Grundskyld⁴
- Selskabsskat
- Mellekommunal udligning
- Generelle tilskud
- Særtilskud

Kommunen kan frit fra år til år vælge mellem to forskellige budgetmetoder på udlignings- og skattesiden, nemlig:

- **Selvbudgettering:** Kommunen budgetterer såvel skattegrundlaget som andel af statstilskud, udligning af beskatningsgrundlag mv. Det endelige resultat opgøres 3 år efter budgetåret – altså i 2014. Hvis resultatet viser et overskud tilfalder det kommunekassen. Er der underskud, skal det indbetales til staten.
- **Statsgaranti:** Kommunen kan ved budgetlægningen vælge et statsgaranteret udskrivningsgrundlag til grund for skatteudskrivningen (og dermed også tilskud og udligning). Ved valg af statsgaranti vil kommunekassen ikke blive påvirket, når det endelige resultat opgøres tre år efter budgetåret. Et overskud eller underskud påvirker alene statskassen.

Den mellemkommunale udligningsordning indeholder to elementer af interesse for Vesthimmerlands Kommune – Landsudligningen og en tilskudsordning for særligt ugunstigt stillede kommuner. Udligningssystemet er baseret på en nettoudligningsmetode. Der beregnes et strukturelt over- eller underskud, der kan betegnes som et udtryk for kommunens samlede økonomiske situation, hvor der er taget hensyn til både udgiftsbehov og beskatningsmuligheder.

De generelle tilskud, der udgør den resterende del af bloktilskuddet, fordeles efter befolkningstal.

Endeligt findes en pulje med midler til særligt vanskeligt stillede kommuner. Midlerne fordeles af Velfærdsministeren efter ansøgning. Ministeriet udmelder sædvanligvis fordelingen ultimo august. Vesthimmerlands Kommune har de senest år fået 18-20 mio. kr. I overslagsår 2011 er der budgetteret med 20 mio. kr., hvilket Indenrigs- og Sundhedsministeriet vurderer for højt. Se afsnit 1.

Til Økonomiudvalgs mødet den 18. august 2010 vil første bud på statsgarantien være klar. Der vil foreligge en analyse om valgmulighederne: statsgaranti eller selvbudgettering. Denne analyse og indtægtsprognosen vil kunne blive justeret helt frem til Byrådets 2. behandling af budgettet.

⁴ Hvis der kommer en omlægning af grundskyld vil kommunen blive kompenseret fuldt for provenutabet.